

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.107/2025/5.

A felperes:

Felperes1 (cím2.; levélcím: cím3)

A felperes jogi képviselője:

Dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd (Cím5)

Az alperes:

Alperes1 (cím1)

Az alperes jogi képviselője:

Dr. Kövér Anita kamarai jogtanácsos (cím1)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértésének megállapítása és sérelemdíj

Az elsőfokú bíróság és fellebbezett határozatának száma:

Szombathelyi Törvényszék 24.P.20.051/2024/23.

A fellebbező és a fellebbezés sorszáma:

felperes 27. sorszámú beadványa

Ítélet

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperesi pártfogó ügyvédi díj a felperes terhén marad, és a 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felülbírálat alapjául szolgáló elsőfokú tényállás

[1] A felperes 2023. március 27-től 2023. május 1-ig töltötte elzárás büntetését az alperes büntetésvégrehajtási intézetében. Március 27-től április 17-ig az A/4. épület 109. számú, majd április 17-től május 1-ig a 119. számú zárkában helyezték el. Fogva tartása alatt az alpereshez panaszt a zárka műszaki problémáival összefüggésben nem jelentett be. Két alkalommal – április 21-én és 26-án – pszichológus vizsgálta a felperest, de pszichés probléma nem merült fel, és kérése, kérdése nem volt, intézendő problémát nem jelzett.

[2] Szabadulását követően a eljárást segítőhöz (a továbbiakban: Főügyészség) nyújtott be panaszt arra hivatkozva, hogy a WC ajtón be lehetett látni, nem működött a WC, és nem tudott fürödni. A Főügyészség megkeresésére az alperes 2023. május 24-én ellenőrzést tartott a 119. zárkában, és a WC ajtót cserélték, egyebekben megállapította, hogy a WC és a zuhany is működik, melegvíz biztosított. 2023. július 11-én az alperes a Főügyészség felhívására ismét műszaki ellenőrzést tartott a 109. és 119. zárkában, ahol megállapította, hogy a WC öblítő, zuhany, csap működik, a WC ajtó is fel van szerelve. A Főügyészség Bv.926/2023/8. számú iratában megállapította, hogy a zárkákban elkülönített vizesblokkban található a mellékhelyiség és zuhanyzó, a meleg vizes zuhanyozási lehetőség a házirendben írtaknak megfelelően a fürdési időpontokban biztosított, azt távfelügyeleti rendszer működteti, valamint a mosdó, WC öblítő és a zuhanyzó működőképes volt. A felperestől a zárkában tapasztalt hibáról jelzés nem történt.

[3] A felperes 120.000.000 Ft kár megtérítése iránti kártérítési eljárást is kezdeményezett, melyet az alperes 30529/750-2/2023. Ált. számú határozatában megszüntetett a szabadulás miatt.

A kereset és az ellenkérelem

[4] A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, mert 2023. március 27. és május 1. között 36 napon keresztül a zárkájában nem választotta el a WC-t a zárka többi részétől oly módon, hogy annak használata során a többi fogvatartott ne lássa; a zuhany használatra alkalmatlan volt; a WC lehúzója nem működött, ezért vízzel kellett leönteni; nem volt íróasztal; a csaptelepből folyamatosan szivárgott a víz. Kérte továbbá az alperest 120.000.000 Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezni.

[5] Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:51. § (1) bekezdés *a*) pontjára, a 2:52. § (1)-(2) bekezdésére, a 2:49. § (2) bekezdésére, a 6:518-6:519. §-ára, és az Alaptörvény III. cikkére alapította. Hivatkozott továbbá Európai Unió Alapjogi Charta 4. cikkére, és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 1. és 3. cikkére. Kifejtette, hogy az alperes a megállapítási keresetben állított magatartásokkal személyiségi jogát sértette.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Alaki védekezésében keresetlevél visszautasítási okként arra hivatkozott, hogy a felperes igénye kártalanítási igény, amelynek elbírálása büntetés-végrehajtási bíróság hatáskörébe tartozik a büntetések és intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési eljárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bvtv.) 75/J §-a alapján. Érdemi védekezésében arra hivatkozott, hogy a felperes a fogva tartása alatt a rendes jogorvoslatnak minősülő panaszt nem terjesztett elő az alperesnél, valamint vitatta, hogy a zárkák állított hibái fennálltak, továbbá a felperes nem bizonyított olyan hátrányt vagy jogsértést, amely sérelemdíj megállapítását indokolná.

Az elsőfokú bíróság döntése és indokai

[7] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli és a felperesi pártfogó ügyvéd díja a felperes terhére esik.

[8] Határozata indokolásában rögzítette, hogy a Ptk. 2:51. § (1) bekezdése alapján személyiségi jogsértés ténye alapján követelhető a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítása. A Ptk. 2:52. § (1) és (2) bekezdése pedig a nem vagyoni sérelemért követelhető sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire a kártérítési felelősség általános szabályait rendeli alkalmazni. A felek közt fennálló büntetés-végrehajtási jogviszony keretében az alperes közhatalmat gyakorolt, ezért felelősségére a Ptk. 6:519. §-a és a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésében foglaltak az irányadók. Ez utóbbi alapján a felelősségét akkor lehet megállapítani, ha a kárt közhatalom gyakorlásával, vagy annak elmulasztásával okozták, és a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható.

[9] Megalapozatlannak találta az alperes alaki védekezését, mivel a felperes által sérelmezett alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti Bvtv. 75/B § szerinti kártalanítási igény kizárólag akkor tartozik büntetés-végrehajtási bírói hatáskörbe, ha a fogvatartott a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiányára is hivatkozik. Ebben az esetben az ehhez kapcsolódó más alapvető jogot sértő elhelyezési körülmény miatti kártalanítási igény alapozza meg a büntetés-végrehajtási bírói hatáskört. A Bvtv. 75/B § (1) bekezdése alapján amennyiben a fogvatartott igénye a fogvatartása során a jogszabályban előírt élettér biztosításának hiányát nem érinti, úgy igényét nem kártalanítási eljárás keretében kell elbírálni.

[10] Érdemben leszögezte, hogy a felperesnek kellett bizonyítani a jogsértő és jogellenes alperesi magatartást, a megállapítani kért személyiségi jogi sérelem bekövetkezését, és a kettő közötti okozati összefüggés. Megállapította, hogy a felperes sem a jogellenes alperesi magatartást, sem a személyiségi jogi sérelem bekövetkezését nem tudta bizonyítani. A zárkák

kifogásolható műszaki berendezését, hiányosságait a felperesi előadáson túl objektív adat nem támasztotta alá, és a főügyészszégi vizsgálat sem állapította meg a hiányosságok fennálltát. Ugyancsak nem bizonyított a személyiségi jog sérelme, ezt a felperes előadásán túl egyéb objektív adat szintén nem támasztotta alá. Mindezekre tekintettel a személyiségi jog megsértésének megállapítására irányuló kereseti kérelmet megalapozatlannak találta.

[11] A sérelemdíj iránti kereset tekintetében rögzítette, hogy a fentiekén túl az igény alaposságának további – felperes által bizonyítandó – anyagi jogi feltétele egyrészt, hogy a személyiségi jogi sérelem olyan nem vagyoni hátrányt okozzon, amelynek kompenzálására az eset körülményeire tekintettel sérelemdíj megítélése indokolt. Másrészt mindezek mellett a közhatalom gyakorlásával megvalósított személyiségi jogsértés esetén a Ptk. 6:548. § (1) bekezdése alapján ezen igény alaposságának anyagi jogi feltétele az is, hogy a felperes előzetesen az állított sérelem elhárítására rendelkezésre álló és alkalmas rendes jogorvoslatot, jelen esetben a Bvtv. 142. §-a szerint az intézet parancsnokához intézendő panaszjogát kimerítse. Bármely anyagi jogi feltétel hiánya az igényt megalapozatlanná teszi.

[12] E körben megállapította, a felperes nem bizonyította azt, hogy a Bvtv. 142. §-a szerinti panaszt előterjesztette. Rámutatott, hogy ezt nem pótolja az ügyészségnél vagy más hatóságnál előterjesztett panasz, illetve nem helyettesíti az alperesnél a Bvtv. 143. §-a szerinti kártérítési eljárás kezdeményezése sem. Kiemelte, hogy a zárka műszaki hiányosságaira vonatkozó panasz előterjesztése, annak alapján történő alperesi intézkedések a felperes sérelemének elhárítására alkalmas lett volna. Erre tekintettel a sérelemdíj iránt keresetet is elutasította.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[13] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmeinek megfelelő ítélet meghozatalát kérte. Vitatta, hogy a felperes nem bizonyította a jogellenes alperesi magatartást, a felperest ért személyiségi jogi sérelem bekövetkeztét, és a Bvtv. 142. §-a szerinti panasz előterjesztését. Álláspontja szerint a felperes a tárgyaláson megjelent, személyes meghallgatása során valamennyi pertárgy vonatkozásában vallomást tett, azonban a bíróság annak nem tulajdonított megfelelő jelentőséget, a felperes állításait teljes mértékben figyelmen kívül hagyta. A bíróságnak a felperes tényelőadását, a becsatolt okirati bizonyítékokat akként kellett volna értékelnie, hogy felperes keresete alapos.

[14] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a bizonyítandó tényeket és a bizonyítékok helyes értékelésével jutott arra, hogy a felperes nem bizonyította állításait.

Az ítéltábla döntése és indokai

[15] A fellebbezés nem alapos.

[16] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem, ellenkérelem korlátai között – ideértve a fellebbezés indokait is – bírálta felül. A fellebbezés a

Pp. 369. § (3) bekezdés *a)* és *c)* pontjai alapján a tényállás módosítására és abból eltérő jogi következtetés levonására irányult.

[17] Az elsőfokú bíróság azonban a rendelkezésre álló peranyag Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelő okszerű, hiánytalan mérlegelésével helyesen állapította meg a releváns tényállást. Helytállóan határozta meg az alkalmazandó jogszabályokat, azok helyes értelmezésével helyesen jutott arra következtetésre, hogy az állított jogellenes alperesi magatartás bizonyítatlansága folytán a személyiségi jogsértés megállapítása iránti kereset megalapozatlan, míg a sérelemdíj iránti keresetet ezen túlmenően a Bvtv. szerinti panasz mint rendes jogorvoslat kimerítése tényének bizonyítatlansága is alaptalanná teszi. Az érdemben helyes elsőfokú ítéletet ezért a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta és a Pp. 386. § (4) bekezdés második mondata alapján az elsőfokú ítélet helyes indokaira – ideértve a fellebbezés alapjául felhozott indokokkal szemben az elsőfokú ítéletben kifejtette indokokat is – csupán visszautal. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel csupán a következőkre mutat rá.

[18] Az ítéltábla a hivatkozott felperesi személyes meghallgatáson előadottak tekintetében rámutat, hogy a Pp. 230. §-a szerinti személyes meghallgatás a Pp. 263. § (1) bekezdése és 279. § (1) bekezdése értelmében nem bizonyítási cselekmény, és a fél tényelőadása nem bizonyíték. (Kúria Pfv. 20.160/2025/5.) A vitatott tény tekintetében a tényállást bizonyítékokra alapozva állapíthatja meg a bíróság a Pp. 276. § (1) bekezdése szerint, és a beszerzett bizonyítékok értékelése körében kell és lehet a fél előadását értékelni, azokkal egybevetni a Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében. Önmagában a fél vitatott tényelőadása azonban nem bizonyíték, arra ítéleti tényállás nem alapozható. A beszerzett okirati bizonyítékok és meghallgatott tanú vallomása viszont nem támasztották alá a felperesi állítást, valamint a perbeli bizonyítékok értékelésére, cáfolatára a fellebbezés indokai nem terjednek ki, míg a Bvtv. 142. §. szerinti intézeti parancsnoknak benyújtott panaszra vonatkozóan a felperesnek tényállítása sem volt.

[19] A felperes másodfokú pervesztessége miatt a Pp. 383. § (5) bekezdése és a Pp. 364. §-ának utaló szabálya folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, hogy a személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték az állam terhén marad a Pp. 102. § (6) bekezdés alapján és a felperes pártfogú ügyvédjének díja a felperes terhére esik a Pp. 101. (3) bekezdése alapján. Az alperes másodfokú perköltséget nem számított fel, ezért a javára a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján perköltség nem volt megállapítható.

Győr, 2025. október 22.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Zsitva Ágnes sk.

Dr. Sarmon Hedvig

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró